

Věc: Stanovisko výboru ČRR ke změně vybavení autolékárniček

Výbor ČRR projednal problematiku vybavení autolékárniček na základě žádosti sdělovacích prostředků o vyjádření se ke změně jejich vybavení dle vyhlášky č. 283/2009, zejména k významu doplnění vybavení o resuscitační masku v kontextu změn doporučených postupů vydaných Evropskou radou pro resuscitaci v roce 2010.

1. Resuscitační maska

Nahrazení resuscitační roušky resuscitační maskou není považováno za přínosné.

Zdůvodnění:

Četnost mimonemocničních srdečních zástav vyžadujících resuscitaci je přibližně 40 případů na 100 tisíc obyvatel ročně, z toho více než 80% vzniká v domácnostech a více než 80% je způsobených onemocněním srdce. Pravděpodobnost využití vybavení autolékárničky při resuscitaci je nízká.

Resuscitační rouška, používaná v autolékárničkách do konce roku 2010, je účinnou bariérovou pomůckou k provádění umělého dýchání. Technika dýchání přes resuscitační (obličejovou) masku je obtížnější a běžně ji používají ve spojení s ručním dýchacím přístrojem pouze vysoce specializovaní lékaři. Většina neproškolených laiků pravděpodobně nedokáže resuscitační masku použít ani rozpoznat komplikace.

Prvním krokem v poskytnutí pomoci u postiženého v bezvědomí je zprůchodnění dýchacích cest záklonem hlavy a zvednutím brady. Nesprávná manipulace s maskou může způsobit zatlačení dolní čelisti a obstrukci dýchacích cest kořenem jazyka. V případě srdeční zástavy (postižený nereaguje a nedýchá normálně) je nutné zahájit srdeční masáž s minimálním přerušováním kompresí. Manipulace s maskou nesmí v žádném případě odvést pozornost zachránce od provádění kvalitní srdeční masáže a způsobit nežádoucí přestávky v masáži, které snižují pravděpodobnost přežití.

2. Změna doporučení pro neodkladnou resuscitaci

V případě neochoty zachránce provádět umělé dýchání nebo při pomoci poskytované nevyškolenými zachránci je možné při resuscitaci dospělého pacienta provádět samotnou srdeční masáž bez umělého dýchání.

Zdůvodnění:

Evropská rada pro resuscitaci (ERC, European Resuscitation Council) aktualizovala v říjnu 2010 doporučení pro kardiopulmonální resuscitaci (KPR). Změny v části určené laikům jsou však minimální oproti doporučením z roku 2005. Kvalitní srdeční masáž (tzn. stlačování hrudníku do hloubky 5-6 cm frekvencí 100-120 za minutu, úplné uvolňování hrudníku po každém stlačení a minimální přestávky v masáži) je při resuscitaci tím nejdůležitějším postupem. Neplatí však, že ERC „výslovně nedoporučuje dýchání z úst do úst“.

Česká resuscitační rada (ČRR)

Fakultní nemocnice Hradec Králové
Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny
Sokolská 581
500 05 Hradec Králové
MUDr. Anatolij Truhlář
E-mail: ATruhlar@seznam.cz
Tel.: +420 604 967 417
Website: www.resuscitace.cz

Sekretariát ČRR

GUARANT International
Opletalova 22
110 00 Praha 1
Dita Králová
E-mail: kralova@guarant.cz
Tel.: +420 284 001 444
+420 725 537 732
Website: www.guarant.cz

ERC považuje nadále za standardní postup provádění KPR kombinaci srdeční masáže a umělého dýchání v poměru 30:2. Pouze v případě 1) neochoty zachránce provádět umělé dýchání, 2) při pomoci poskytované netrénovanými laiky a 3) při tzv. telefonicky asistované neodkladné resuscitaci zprostředkované operátorem(-kou) tísňové linky 155, je možné u dospělého pacienta provádět samotnou srdeční masáž bez dýchání. Tento postup je účinný zejména při srdeční zástavě způsobené onemocněním srdce.

Při resuscitaci postiženého se srdeční zástavou v důsledku úrazu (např. při dopravní nehodě) je z hlediska patofyziologie jejího vzniku umělé dýchání přínosné. Ve všech situacích však platí, že samotná srdeční masáž je lepší než neposkytnutí žádné pomoci. Plné znění nových doporučených postupů je ke stažení na www.resuscitace.cz.

3. Izotermická fólie

Doplnění vybavení autolékárničky o izotermickou fólii považujeme za přínosné.

Zdůvodnění:

Fólie slouží jako ochrana před nepříznivými povětrnostními vlivy (např. deštěm, větrem, sněžením) a její použití u těžce poraněných osob snižuje riziko rozvoje šokového stavu. Samotná fólie bez další izolační vrstvy (např. deky) však obvykle není dostatečnou prevencí podchlazení v prostředí o velmi nízké teplotě.

Za výbor ČRR
MUDr. Anatolij Truhlář, předseda
V Hradci Králové, 30. ledna 2011

Česká resuscitační rada (ČRR)
Fakultní nemocnice Hradec Králové
Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny
Sokolská 581
500 05 Hradec Králové
MUDr. Anatolij Truhlář
E-mail: ATruhlar@seznam.cz
Tel.: +420 604 967 417
Website: www.resuscitace.cz

Sekretariát ČRR
GUARANT International
Opletalova 22
110 00 Praha 1
Dita Králová
E-mail: kralova@guarant.cz
Tel.: +420 284 001 444
+420 725 537 732
Website: www.guarant.cz